

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ТА ТУРИЗМУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з підготовки та захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Освітньо-професійна програми	«Туризм»

Київ – 2021

УДК 378.22+379(072)

Методичні рекомендації до виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи укладено відповідно до вимог підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і компетентностей галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм» та висвітлено основні вимоги, які ставляться до підготовки, написання та захисту даного типу роботи.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 1 від 26.08.2021 р.)

Укладачі:

Левицька І.В. завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, доктор економічних наук, професор;

Микицей Т.Д. доцент кафедри статистики та економічного аналізу, кандидат економічних наук, доцент;

Кудінова І.П. доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, кандидат економічних наук, доцент;

Москвічова О.С. доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, кандидат економічних наук, доцент.

Рецензенти:

Витвицька О.Д. професор кафедри публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності, доктор економічних наук, професор;

Климчук А.О. професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, доктор економічних наук, доцент.

Методичні рекомендації до виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм» / уклад.: І.В.Левицька, Т.Д.Микицей, І.П.Кудінова, О.С.Москвічова, - Київ: НУБіП, 2021. – 57 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм», освітньо-професійної програми «Туризм»

Укладачі: **ЛЕВИЦЬКА** Інна Ванадіївна, **МИКИЦЕЙ** Тереза Дмитрівна,
КУДІНОВА Ірина Петрівна, **МОСКВІЧОВА** Олена Сергіївна

© Левицька І.В., Микицей Т.Д., Кудінова І.П., Москвічова О.С. 2021
© НУБіП України, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	7
1.1. Вибір теми бакалаврської кваліфікаційної роботи	7
1.2. Призначення керівника та консультанта.....	8
1.3. Підготовка завдання та складання календарного плану.....	8
1.4. Виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи.....	9
1.5. Дотримання академічної доброчесності та перевірка на плагіат	10
1.6. Отримання відгуку керівника.....	10
1.7. Отримання зовнішньої рецензії.....	11
1.8. Подання бакалаврської кваліфікаційної роботи на кафедру.....	12
1.9. Попередній захист бакалаврської кваліфікаційної роботи на кафедрі ...	12
1.10. Захист бакалаврської кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією	13
РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	14
2.1. Загальні вимоги до структури бакалаврської кваліфікаційної роботи ...	14
2.2. Загальні вимоги до змісту структурних частин.....	14
2.3. Технічні вимоги до оформлення бакалаврської кваліфікаційної роботи	22
2.4. Вимоги до подання бакалаврської кваліфікаційної роботи на кафедру для перевірки на плагіат та розміщення у репозитарії університету	26
ДОДАТКИ	27

ВСТУП

Бакалаврська кваліфікаційна робота, дипломний проєкт бакалавра (далі – кваліфікаційна робота) – самостійна індивідуальна робота аналітичного, технологічного, конструкторського, експериментального, розрахункового, бізнесового або організаційно-економічного характеру, що містить рішення завдань узагальненого характеру.

Кваліфікаційна робота відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок випускника в рамках обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, його здатність до самостійної професійної діяльності як фахівця освітнього ступеню «Бакалавр».

Кваліфікаційна робота виконується кожним студентом індивідуально упродовж визначеного терміну навчання у бакалавратурі паралельно із засвоєнням передбачених навчальним планом загальноосвітніх економічних дисциплін. Поряд з цим кваліфікаційна робота є підсумком самостійного комплексного дослідження однієї з наукових чи прикладних проблем управлінського спрямування.

Кваліфікаційна робота передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з економіки і управління та застосування їх під час вирішення конкретних наукових, технічних, управлінських, економічних виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Відповідно до цього *метою* підготовки кваліфікаційної роботи є:

- закріплення набутих у процесі навчання теоретичних знань, професійних вмінь і практичних навичок, необхідних для продовження навчання у бакалавратурі, подальшої самостійної наукової чи виробничої діяльності;
- поглиблене вивчення конкретної галузі з метою продовження наукових досліджень у бакалавратурі;
- уміння адаптувати розроблені організаційно-економічні моделі туристичних підприємств до конкретних умов господарської діяльності.

Основними завданнями бакалаврської роботи є:

- поглиблення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження;
- проведення всебічної діагностики ситуації із застосуванням сучасного наукового інструментарію;
- розробка та оцінка альтернативних варіантів для вирішення визначених проблем;
- обґрунтування запропонованих часткових та загальних управлінських рішень з використанням кількісних та якісних методів;

- технічне оформлення роботи, підготовка доповіді та наочних матеріалів (презентації), що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим їх публічним захистом.

Особливості реалізації цих завдань залежать від напряму дослідження, сфери діяльності підприємств (організацій).

У процесі підготовки бакалаврської кваліфікаційної роботи студенти мають розкрити широту свого теоретичного та практичного мислення, набути відповідних навичок виконання науково-дослідницької роботи, і під час захисту продемонструвати рівень своєї фахової підготовки. У зв'язку з цим дана праця студента є своєрідним звітом за весь його період навчання в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Вона дає можливість використати набуті управлінські знання в обґрунтуванні певних теоретичних положень з обраної теми, а також розкрити шляхи застосування одержаних наукових знань у практичній діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі економіки України.

Бакалаврська кваліфікаційна робота є самостійною науковою кваліфікаційною працею, в якій на основі виконаних її автором досліджень, зокрема опрацювання інформаційних джерел, логічно і послідовно викладено розв'язання теоретичної проблеми, або прикладного завдання, що має відповідне значення для забезпечення ефективного функціонування аграрної економіки.

Оскільки бакалаврська кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно, носить теоретико-прикладний характер та передбачає прилюдний захист, то в ній повинна знайти відображення сукупність результатів і положень, що характеризують її автора як здобувача освітнього ступеня «Бакалавр», його особистий внесок в розробку відповідної теми в туристичній галузі. Положення, запропоновані студентом, за формою і змістом мають бути всебічно обґрунтованими, чітко викладеними, аргументованими.

Бакалаврська кваліфікаційна робота відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок фахівця, його здатність до самостійної діяльності.

Студент у кваліфікаційній роботі демонструє своє вміння використовувати інформаційні джерела та нормативні матеріали (Закони України, постанови Уряду тощо) з досліджуваних питань і правильно трактувати теоретичні положення економічної науки для успішного виконання управлінських та виробничо-господарських завдань, використовувати науковий апарат, систематизувати та аналізувати одержані дані і робити обґрунтовані висновки та пропозиції щодо удосконалення різних видів менеджменту, ведення обліку та організації виробничого процесу, вміння визначати та використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

Бакалаврська кваліфікаційна робота, що ґрунтується лише на переказі підручників, навчальних посібників або інструкцій, без власних узагальнень не допускається до захисту і повертається студенту на доопрацювання. До захисту перед Екзаменаційною комісією (ЕК) не допускається кваліфікаційна робота бакалавра, що має такі недоліки:

- не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення;
- виконана із значним відхиленнями від затвердженого плану;
- не містить матеріалів конкретного дослідження теми на реальному підприємстві, а також обґрунтованих пропозицій;
- відсутня зовнішня рецензія фахівця у відповідній сфері дослідження.

Викладаючи матеріал у роботі, студент повинен показати: відповідність його реальним умовам виробництва; логічність побудови та викладення матеріалу; лаконічність формулювань; переконливість аргументації та доказовість висновків; обґрунтованість рекомендацій для впровадження у виробництво.

У своїй роботі студент має розкрити такі теоретичні поняття, як сутність, явище, зміст, форма, необхідність, закономірність, можливість і дійсність тих економічних категорій, що вибрані для наукового дослідження, використовуючи як загальнонаукові теоретичні методи узагальнення, так і спеціальні методи дослідження.

У представлених методичних вказівках здійснено спробу конкретизувати методичний інструментарій з урахуванням специфіки туристичної галузі щодо процедур підготовки та захисту кваліфікаційної роботи, а саме: зроблено спробу чіткого розподілу функцій керівника і студента; зазначено необхідність проведення попереднього захисту роботи на кафедрі; сформульовано вимоги до структурного змісту доповіді студента, відгуку керівника та рецензії на роботу; наголошено на необхідності дотримання етапів підготовки бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик фахівців ОС «Бакалавр», що навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» і призначені для надання допомоги студентам при виконанні бакалаврської кваліфікаційної роботи згідно чинних стандартів вищої школи України.

РОЗДІЛ 1. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1.1. Вибір теми кваліфікаційної бакалаврської кваліфікаційної роботи

Тема бакалаврської кваліфікаційної роботи (надалі кваліфікаційної роботи) визначається відповідно до орієнтованої тематики наукових досліджень кафедри (додаток А.1) з актуальних питань управління, функціонування та розвитку підприємств туристичного бізнесу.

При виборі теми варто враховувати її актуальність і новизну, наявність джерельної бази, можливість отримання й опрацювання статистичного, аналітичного та експериментального матеріалу. Тематика кваліфікаційних робіт щорічно переглядається та оновлюється. Тему кваліфікаційної роботи здобувач обирає із запропонованих кафедрою та погоджує її з науковим керівником.

Кваліфікаційна робота може виконуватися за тематикою, яку замовляють державні установи, підприємства та організації.

Здобувач може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розроблення, ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями у спеціалізованих періодичних виданнях, а також враховуючи свої наукові інтереси, що були проявлені під час написання курсових робіт, підготовки статей, та конкурсних наукових робіт, у виступах на студентських наукових конференціях.

Вибір теми кваліфікаційної роботи здійснюється з урахуванням наукових інтересів та професійного досвіду здобувача вищої освіти. Не дозволяється одночасно виконувати кваліфікаційну роботу кільком здобувачам вищої освіти однієї академічної групи з однієї і тієї ж теми на базі одного і того ж самого суб'єкта господарювання. Обрана тема кваліфікаційної роботи закріплюється за здобувачем на підставі його письмової заяви на ім'я директора ННІ неперервної освіти і туризму (додатки А.2). Розгляд та уточнення тем кваліфікаційних робіт здійснюється на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та туризму. Закріплення за здобувачем теми кваліфікаційної роботи, керівника оформлюється наказом ректора НУБіП України на підставі витягу з протоколу засідання кафедри готельно-ресторанної справи та туризму. Тема кваліфікаційної роботи додатково може бути уточнена за заявою здобувача на засіданні кафедри, але не пізніше ніж за шість місяців до визначеного терміну подання завершеної кваліфікаційної роботи до захисту. Зміна теми оформлюється наказом ректора університету.

1.2. Призначення керівника та консультанта

Призначення керівника кваліфікаційної роботи оформлюється наказом ректора НУБіП України «Про затвердження тем та призначення керівників бакалаврських робіт». За одним керівником закріплюється до п'яти здобувачів вищої освіти на один навчальний рік.

Основні функції керівника:

- погоджує зі здобувачем тему кваліфікаційної роботи;
- складає разом зі здобувачем завдання до виконання кваліфікаційної роботи та календарний план її підготовки та захисту;
- здійснює контроль за виконанням кваліфікаційної роботи здобувачем;
- надає рекомендації щодо використання у роботі наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених, нормативно-правових актів, навчально-методичної, спеціальної, довідкової літератури та інших джерел за темою дослідження для самостійного опрацювання;
- проводить необхідні консультації згідно із затвердженим на кафедрі розкладом і графіком самостійної роботи;
- залучає здобувача вищої освіти до підготовки наукових публікацій за результатами досліджень та участі у наукових заходах кафедри й університету (круглих столах, семінарах, науково-практичних конференціях, олімпіадах тощо);
- перевіряє кваліфікаційну роботу на відповідність встановленим вимогам;
- готує об'єктивний відгук на кваліфікаційну роботу перед її захистом на кафедрі;
- надає рекомендації щодо підготовки здобувачем доповіді та презентації результатів досліджень на захисті;
- бере участь у засіданні кафедри під час попереднього захисту кваліфікаційної роботи.

Керівники кваліфікаційної роботи несуть особисту відповідальність за повноту і якість виконання вищезазначених функцій.

1.3. Підготовка завдання та складання календарного плану

Завдання до виконання кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти (**додаток Д**) взаємоузгоджується з орієнтованим змістом (планом роботи). У завданні передбачено визначення вихідних даних, об'єкту, предмету, мети та безпосередньо завдань, які повинен виконати здобувач вищої освіти під час дослідження. Під час складання змісту слід ознайомитися з джерелами, які висвітлюють проблематику та сучасний стан об'єкту або предмету дослідження. Це дасть змогу детальніше структурувати роботу за розділами і підрозділами, викласти їх у логічній послідовності. Календарний план

підготовки і захисту кваліфікаційної роботи із зазначенням термінів виконання є невід'ємною складовою завдання.

1.4. Виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти несе персональну відповідальність за якісне виконання кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог та у визначені строки, її автентичність та недотримання академічної доброчесності. Збирання та систематизація теоретичного й практичного матеріалу є важливим і відповідальним етапом у виконанні кваліфікаційної роботи. Тому на першому етапі систематизований матеріал групується у певні розділи та підрозділи, будуються таблиці і рисунки, уточняється план роботи, визначається необхідність збирання додаткового матеріалу. На другому етапі формулюються висновки і пропозиції, що впливають із завдань та основного змісту роботи, оцінюється можливість їх упровадження в практичну діяльність. На завершальному етапі здійснюється редагування кваліфікаційної роботи, уточняється форма і зміст аналітичних таблиць та графічного матеріалу. Під час виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти бере участь у науковій роботі кафедри та університету (конкурсах наукових робіт, науково-дослідних темах, науковому гуртку, круглих столах, семінарах, всеукраїнських і зарубіжних науково-практичних конференціях тощо), презентує результати наукових досліджень та здійснює їх апробацію. За результатами досліджень здобувачу рекомендовано опублікувати не менше, ніж одну наукову публікацію (статтю або тези доповіді на науково-практичній конференції).

Основні функції здобувача вищої освіти:

- обрає тему кваліфікаційної роботи та погоджує її з керівником (консультантом);
- складає завдання до виконання кваліфікаційної роботи;
- відвідує консультації керівника (консультанта) згідно із затвердженням на кафедрі розкладом і графіком самостійної роботи;
- застосовує сучасну методологію під час проведення теоретичних та емпіричних наукових досліджень;
- опрацьовує самостійно наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань функціонування підприємств туристичної галузі, нормативно-правові акти, навчальну, спеціальну, довідкову літературу та інші джерела за темою дослідження;
- дотримується академічної доброчесності;
- збирає, аналізує та узагальнює статистичні, аналітичні та інформаційні матеріали про діяльність суб'єкта господарювання;
- інтерпретує отримані результати дослідження, розробляє практичні рекомендації з розв'язання проблеми з урахуванням досягнень у вітчизняній та зарубіжній практиці;

- оформляє кваліфікаційну роботу відповідно до встановлених вимог;
- готує доповідь та презентацію результатів дослідження;
- отримує відгук керівника кваліфікаційної роботи;
- отримує зовнішню рецензію та готує відповіді на зауваження рецензента;
- подає повну електронну версію кваліфікаційної роботи відповідальному на кафедрі готельно-ресторанної справи та туризму за наповнення і функціонування інституційного репозитарію для її перевірки на плагіат не пізніше 1 травня для денної форми навчання;
- несе персональну відповідальність за наявність академічного плагіату у кваліфікаційній роботі;
- здійснює попередній захист кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, усуває суттєві недоліки, що виявились;
- отримує допуск завідувача кафедри готельно-ресторанної справи та туризму до захисту;
- захищає кваліфікаційну роботу на засіданні екзаменаційної комісії.

Здобувач вищої освіти повинен виконувати перераховані вище функції у терміни, встановлені календарним планом. Він несе особисту відповідальність за якість виконання, автентичність роботи та своєчасність підготовки матеріалів.

1.5. Дотримання академічної доброчесності та перевірка на плагіат

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися здобувачі у процесі підготовки кваліфікаційної роботи з метою забезпечення довіри до результатів проведених досліджень. Дотримання академічної доброчесності регулюється Положенням про академічну доброчесність в університеті. Для перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат здобувач вищої освіти подає її повну електронну версію та форму опису ([додаток П](#)) відповідальному на кафедрі готельно-ресторанної справи та туризму за наповнення і функціонування інституційного репозитарію не пізніше 15 листопада. Кваліфікаційна робота, яка не пройшла перевірку на академічний плагіат, до захисту не допускається та потребує доопрацювання.

1.6. Отримання відгуку керівника

Після перевірки кваліфікаційної роботи керівник готує відгук ([додаток К](#)), який повинен містити:

- актуальність теми дослідження;
- оцінку відповідності змісту викладеного матеріалу обраній темі, меті дослідження та поставленим завданням;

- професійні навички здобувача під час проведення дослідження;
- участь здобувача у науково-дослідній роботі під час навчання;
- відповідність оформлення роботи встановленим вимогам;
- загальну оцінку роботи та висновок про можливість її допуску до захисту перед екзаменаційною комісією;
- прізвище та ініціали керівника, його посаду, науковий ступінь, учене звання та підпис.

У випадку негативного висновку питання щодо допуску здобувача до захисту розглядається на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та туризму за участю керівника.

1.7. Отримання зовнішньої рецензії

Кожна кваліфікаційна робота направляється на зовнішню рецензію (додаток Л). Зовнішніми рецензентами можуть бути провідні фахівці інших кафедр, які обов'язково мають науковий ступінь доктора або кандидата наук, або фахівці-практики, які працюють в туристичній індустрії. Коло наукових та фахових інтересів зовнішніх рецензентів має відповідати тематиці кваліфікаційної роботи. Рецензія подається у письмовому вигляді і має містити такі складові:

- визначення актуальності теми;
- аналіз відповідності змісту кваліфікаційної роботи її меті та завданням;
- визначення глибини розкриття проблеми, повнота висвітлення основних положень і рекомендацій, використання сучасних методів дослідження, запровадження основних елементів зарубіжного досвіду, достовірність наведених у роботі результатів та їх практична цінність для туристичних підприємств;
- позитивні сторони кваліфікаційної роботи;
- зауваження та недоліки кваліфікаційної роботи;
- оцінку загальних вражень від кваліфікаційної роботи (оформлення, змістовність, стиль і грамотність викладання матеріалу тощо);
- висновок про відповідність кваліфікаційної роботи встановленим вимогам із зазначенням оцінки (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) та рекомендації щодо можливості допущення до захисту перед екзаменаційною комісією;
- прізвище та ініціали рецензента, посаду, назву закладу (організації, установи), науковий ступінь, учене звання та підпис.

Підпис зовнішнього рецензента засвідчується печаткою закладу (організації, установи) де він працює.

1.8. Подання бакалаврської кваліфікаційної роботи на кафедрі

Завершена кваліфікаційна робота разом із відгуком керівника, зовнішньою рецензією, довідками про впровадження результатів досліджень (за наявності) подається на кафедру готельно-ресторанної справи та туризму, де проводиться її розгляд і попередній захист. Термін подання роботи – не пізніше ніж за 10 днів до дати основного захисту. Перед захистом здобувач вищої освіти зобов'язаний ознайомитися з відгуком керівника і зовнішньою рецензією, підготувати відповіді на зауваження. Кваліфікаційна робота, яка не відповідає встановленим вимогам щодо змісту та оформлення, підготовлена без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження й обґрунтованих пропозицій, не має відгуку керівника та зовнішньої рецензії, до захисту не допускається.

1.9. Попередній захист бакалаврської кваліфікаційної роботи на кафедрі

Для попереднього захисту кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та туризму здобувач готує доповідь до 7-10 хвилин та презентацію за допомогою програмного забезпечення MS PowerPoint на 10-12 слайдів. У доповіді здобувач зазначає тему кваліфікаційної роботи, її актуальність, мету, об'єкт, предмет, завдання, висновки та пропозиції за результатами проведеного дослідження. Доповідь повинна доповнювати інформацію на слайді, а не дублювати її. Під час доповіді здобувач послідовно робить посилання на таблиці і рисунки, представлені у презентації. Рекомендується підготувати презентацію за такою структурою: 1-й слайд – назва закладу вищої освіти, назва кафедри, на якій виконувалась робота, тема кваліфікаційної роботи, прізвище й ініціали доповідача та керівника із зазначенням вченого звання й наукового ступеня, рік захисту; 2-й слайд – актуальність теми кваліфікаційної роботи; 3-й слайд – об'єкт, предмет, мета дослідження.

На наступних слайдах відображаються завдання та результати дослідження у формі основних положень, таблиць або рисунків (схем, діаграм). На останніх одному-двох слайдах відображаються авторські рекомендації щодо впровадження результатів кваліфікаційної роботи у практичну діяльність.

Здобувач вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією на підставі рішення кафедри готельно-ресторанної справи та туризму та підпису її завідувача на титульній сторінці. У разі, коли кваліфікаційна робота містить суттєві недоліки й ознаки академічного плагіату, кафедра рекомендує здобувачу її доопрацювати й подати на повторний розгляд виправлений варіант.

1.10. Захист бакалаврської кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією

Для захисту кваліфікаційних робіт створюється екзаменаційна комісія, до складу якої входять голова та її члени. Головою комісії призначається провідний вчений зі спеціальності 242 «Туризм». Персональний склад членів комісії затверджується наказом ректора університету не пізніше ніж за місяць до початку її роботи. До захисту допускаються здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості та виконали всі завдання індивідуального плану. Дата захисту визначається розкладом роботи екзаменаційної комісії, що затверджується наказом ректора університету. Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії при обов'язковій присутності голови комісії та керівника кваліфікаційної роботи. У випадку відсутності керівника з поважних причин його може представляти завідувач кафедри.

Перелік документів, що подаються до екзаменаційної комісії:

- кваліфікаційна робота;
- відгук керівника;
- зовнішня рецензія;

Процедура захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи передбачає:

- доповідь здобувача (до 7-10 хвилин) та презентація результатів дослідження;
- відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії;
- відповіді на зауваження рецензента;
- виступ керівника;
- підведення підсумків захисту кваліфікаційної роботи. Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії, а також присутніх на захисті осіб. Відповіді на поставлені запитання дають можливість визначити рівень професійної підготовки та самостійності виконання роботи. У разі відсутності керівника зачитується його відгук. На зауваження, зазначені у зовнішній рецензії, здобувач повинен надати ґрунтовну відповідь. Для захисту однієї кваліфікаційної роботи відводиться до 30 хвилин.

Рішення екзаменаційної комісії щодо оцінки знань, виявлених при підготовці та захисті кваліфікаційної роботи, а також про присудження здобувачу освітнього ступеня магістра та присвоєння йому відповідної кваліфікації приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії. При однаковій кількості голосів голос голови екзаменаційної комісії є вирішальним. Критерії оцінювання захисту кваліфікаційної роботи та оцінки її якості наведені у додатку М. Результати захисту оголошуються в день захисту після оформлення протоколів

засідання екзаменаційної комісії. У здобувача є право подати апеляцію на рішення екзаменаційної комісії в день захисту.

Здобувач, який під час захисту кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету і йому видається академічна довідка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту роботи протягом наступних трьох років. Повторно кваліфікаційна робота виконується за наявності заяви здобувача про допуск до захисту, дозволу ректора НУБіП України і рішення кафедри готельно-ресторанної справи та туризму і про затвердження теми кваліфікаційної роботи і призначення керівника. Якщо захист кваліфікаційної роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач має подати відповідні документи, ректор НУБіП України може продовжити термін його навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії, але не більше ніж на один рік. Незалежно від причин, повторний захист кваліфікаційної роботи в той же рік не допускається.

РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Загальні вимоги до структури бакалаврської кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота повинна містити таку структуру:

1. Картка кваліфікаційної роботи (додаток Б).
2. Титульний аркуш (додаток В).
3. Завдання до виконання кваліфікаційної роботи та календарний план (додаток Д).
4. Реферат (додаток Е).
5. Зміст (додаток Ж).
6. Перелік умовних позначень (за необхідності).
7. Вступ.
8. Основна частина (додаток И).
9. Висновки.
11. Список використаних джерел (додаток Н).
12. Додатки (за необхідності).

2.2. Загальні вимоги до змісту структурних частин

На картці кваліфікаційної роботи наводиться інформація, яка зазначена у додатку Б.

Титульний аркуш (додаток В) містить назву навчального закладу, ННІ, кафедри, УДК, тему кваліфікаційної роботи, код і назву спеціальності, освітньо-професійної програми підготовки, прізвище та ініціали автора, прізвище, ініціали керівника та його науковий ступінь і вчене звання,

погодження допуску кваліфікаційної роботи до захисту завідувача кафедри готельно-ресторанної справи та туризму та директора ННІ, рік захисту.

Завдання до виконання кваліфікаційної роботи з календарним планом видається в місячний термін з дня реєстрації наказу про затвердження теми (**додаток Д**).

Реферат (додаток Е) містить бібліографічний опис, анотацію та ключові слова. В анотації кваліфікаційної роботи наводиться стислий виклад основного змісту. Ключові слова або словосполучення наводяться у називному відмінку. Рекомендована їх кількість – 5-7. Реферат обсягом до однієї сторінки пишеться українською мовою.

Зміст (додаток Ж) містить найменування та номери перших сторінок вступу, розділів, підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Зміст слід подавати у формі “автозмісту”, що спрощує здійснення перевірки кваліфікаційної роботи на відповідність встановленим вимогам

У *вступі* розкривається суть та стан проблеми, актуальність теми, обґрунтовується необхідність її дослідження, вихідні дані для розроблення теми, гіпотеза, мета, завдання, об’єкт, предмет, методи дослідження, інформаційна база, елементи наукової новизни та практична цінність отриманих результатів. Коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) і практиків, які розробляли проблему, що розглядається; зазначається відмінність отриманих результатів від існуючих у вітчизняній та зарубіжній теорії і практиці.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими рішеннями наукового завдання обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки. Висвітлення актуальності повинно якомога точніше показувати сутність теми дослідження.

Мета та завдання дослідження. Мета визначає наскрізну ідею роботи, до якої так чи інакше повертається автор у процесі виконання дослідження.

Наприклад, ...Метою кваліфікаційної роботи є розробка пропозицій щодо перспектив розвитку подієвого туризму у Київській області України...

Завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, обумовлюють етапи дослідження. Для кожного розділу варто сформулювати по 2 – 3 завдання, які визначатимуть основний зміст підрозділів.

Завдання формуються відповідно до плану кваліфікаційної роботи та виходять з її змісту. Рекомендується визначити 5-7 основних завдань, які узгоджуються з визначеною метою та зазначаються у формі перерахунку:

– вивчити...;	– проаналізувати...;
– розкрити...;	– охарактеризувати...;
– визначити...;	– розробити...;
– встановити...;	– удосконалити...;

– систематизувати...;

– запропонувати...;

– виявити...;

– обґрунтувати... і т.д

Визначальну роль у кваліфікаційній роботі відіграє визначення об'єкту та предмету наукового дослідження.

Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно викладати завдання, які необхідно виконати для її досягнення. Доцільно виділити нові наукові положення або практичні рекомендації, які запропоновані у дослідженні здобувачем особисто, а також види їх апробації. Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути доказовим, пояснюваним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими. Якщо за результатами дослідження здобувач виступав на студентських наукових конференціях, брав участь в інших наукових заходах, має публікації в наукових виданнях, це слід зазначати у вступі.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, які породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення. Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є туристична система, під якою розуміється або туристичний регіон, або сукупність туристичних підприємств (не менше 3-х підприємств).

Наприклад, ...Об'єктом дослідження є процес розвитку подієвого туризму Київської області з урахуванням інтересів та особливостей функціонування міжнародного ринку туристичних послуг...

Предмет дослідження – деталізація функцій управління процесом або явищем, що міститься в межах об'єкта.

Предмет дослідження виражає найбільш значущі аспекти, властивості, особливості, які підлягають безпосередньому вивченню. Будь-який об'єкт наукового дослідження містить у собі велику, майже нескінченну кількість предметів дослідження. Завдання здобувача полягає в тому, щоб виділити такий предмет наукового дослідження, який був би недостатньо вивчений, відображав суть проблеми і був доступним аналізу.

Наприклад, ...Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти забезпечення реалізації перспектив розвитку туризму Київської області України...

Предмет дослідження тісно пов'язаний з метою кваліфікаційної роботи. Формулювання предмета наукового дослідження органічно пов'язане з аналізом літератури, станом наукових досліджень предмета. При цьому аналіз літератури є способом обґрунтування предмета наукового дослідження.

Теоретичну основу кваліфікаційної роботи мають становити наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених (підручники, навчальні посібники, монографії, періодичні видання тощо). Студенти повинні творчо підходити до вирішення поставлених в роботі завдань і використовувати літературу з висвітленням останніх досягнень науки і періодичних та інтернет-видань.

Інформаційну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані Державної служби статистики України (наприклад, Міністерства економічного розвитку і торгівлі), а також дані, отримані від регіону для виконання кваліфікаційної роботи.

Методичною основою кваліфікаційної роботи є комплекс загальнонаукових і спеціальних методів: порівняння, узагальнення, аналізу і синтезу, системно-структурного та порівняльного аналізу, економічного моделювання, комплексного і системного підходів, структурно-логічного моделювання, статистичні методи, розрахунково-аналітичні методи, методи кількісного та якісного аналізу, прогнозування тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Наводять відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Коротко характеризують основні теоретичні чи прикладні результати роботи (методичні рекомендації з окремих напрямів діяльності суб'єкта дослідження або аспекту предмета дослідження, моделі, доповнення до чинного законодавства та інше), визначають можливу галузь їх упровадження та їх вплив на проблему, яку при цьому вирішують.

Наприклад, ...Запропонована автором Цільова програма розвитку сільського зеленого туризму в Київській області може бути використана органами місцевого самоврядування для розширення та удосконалення міжнародного співробітництва в галузі туризму...

Апробація результатів роботи і публікації. При наявності оприлюднення результатів попередніх наукових досліджень, що склали основу кваліфікаційної роботи, наводять інформацію про наукові та науково-практичні конференції, семінари, у яких брав участь автор, а також вказують наявність публікацій у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій, семінарів та ін.

Наприклад, ...За темою дослідження автором опубліковано дві наукові статті у ....

У структурі роботи зазначаються структурні елементи: вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, а також кількість сторінок загального тексту, таблиць, рисунків, джерел і додатків

Приклад:

Кваліфікаційна робота викладена на 100 сторінках загального тексту. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 77 найменувань, містить 5 таблиць, 7 рисунків і 2 додатки.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з 3-х розділів, які поділяються на підрозділи (**додаток И**). Кожний розділ варто починати з нової сторінки. В межах розділу кожний підрозділ слід продовжувати на тій самій сторінці після відступу. В кінці кожного розділу необхідно зробити висновки в контексті завдань, які розглядалися в його підрозділах. Висновки

викладаються чітко, лаконічно та аргументовано. При цьому варто уникати загальних слів, бездоказових тверджень і тавтології.

Перший розділ – теоретичний, містить теоретичне обґрунтування ролі і місця досліджуваних явищ та процесів у діяльності суб'єктів туристичної сфери, або у функціонуванні певних туристичних дестинацій. Теоретичний розділ кваліфікаційної роботи повинен складатися з 3 - х підрозділів і включати такі логічні частини:

- аналіз та узагальнення теоретичних засад відповідно до предмета та об'єкта дослідження, виділення окремих аспектів, які, з точки зору автора, потребують подальших розробок та удосконалення;

- огляд нормативно-правових документів, які регулюють відносини між суб'єктами визначеної сфери діяльності, обов'язковим є посилання на національні та міжнародні джерела права;

- історичні передумови розвитку досліджуваного явища, процесу, типу діяльності, їх вплив на теперішній стан об'єкта;

- світовий досвід управління туристичною галуззю на прикладі декількох іноземних країн, переваги та недоліки обраних моделей, можливість їх застосування в Україні;

- характеристика національного ринку туристичних послуг у контексті теми дослідження, переваги та недоліки системи відносин, яка на сьогодні склалася між споживачами та виробниками туристичного продукту, органами державної та місцевої влади, представниками підприємницьких кіл та громадськими організаціями, структура каналів розподілу.

Наведена послідовність є рекомендованою; студент може довільно змінювати порядок логічних частин та їх поєднання у підрозділі, якщо це вимагає специфіка дослідження.

Обов'язковим для кваліфікаційної роботи є розкриття підходів різних авторів щодо розв'язання проблеми дослідження, висвітлення подібностей та відмінностей їх поглядів, а також обґрунтування власних поглядів на проблему.

Отже, у першому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовують теоретичну базу обраної задачі (проблеми) та виконують її макроекономічний аналіз, наводять огляд літератури, нових розробок, іншої інформації, пов'язаної з темою. В огляді літератури студент окреслює основні етапи розвитку наукової та практичної думки згідно зі своєю задачею (проблемою). Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, автор повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити свій внесок у розв'язанні проблеми.

Теоретичний розділ розробляється на засадах вивчення спеціальної літератури, нормативно-законодавчої документації та офіційної статистичної інформації. Після викладення матеріалу, що запозичений у інших авторів,

необхідно давати посилання на джерело, вказуючи у квадратних дужках номер джерела зі списку, наведеного в кінці кваліфікаційного проекту (роботи), та номеру сторінки, звідки матеріал запозичено. Текст розділу необхідно ілюструвати графічними матеріалами (таблиці, рисунки), які також повинні мати посилання на джерела, або позначку про те, що рисунок чи таблицю складено автором за певними джерелами.

Результатом теоретичного розділу повинна бути повна теоретико-методологічна концепція предмета дослідження, модель пошуку механізмів розв'язання проблеми, поставленої у кваліфікаційній роботі.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 25-30% загального обсягу кваліфікаційної роботи.

Другий розділ – дослідно-аналітичний, який забезпечує логічну послідовність дослідження, має поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Зміст другого дослідно-аналітичного розділу визначається темою кваліфікаційної роботи.

Для виконання другого розділу, де об'єктом дослідження обрано туристичну систему України, джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності міжнародних туристичних операторів, статистична звітність туристичних підприємств України, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує здобувач під час переддипломної практики на підприємствах індустрії туризму.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Центральним завданням даного розділу є не тільки оцінка економічних показників діяльності регіону, дестанації, області, кластеру, досліджуваних міжнародних туристичних операторів, але й установа тенденцій стосовно предмету дослідження, що дозволить сформулювати висновки й обґрунтувати рекомендації для практичного застосування результатів.

Дослідно-аналітичний розділ повинен складатися з 3 підрозділів і включати такі логічні частини:

- оцінка туристичних можливостей регіону: природні умови і ресурси, сучасний стан економічного розвитку, соціальна стабільність та безпека, транспортна доступність, кількість іноземних (виїзних) відвідувачів, кількість

іноземних (виїзних) туристів, кількість внутрішніх туристів, кількість суб'єктів галузі туризму, обсяг послуг, наданих підприємствами сфери туризму.

- аналіз конкурентного статусу підприємства (туристичного, готельно-ресторанного) та визначення його основних конкурентів: загальногосподарська та фінансова характеристика підприємства (туристичного, готельно-ресторанного, база практики), оцінка основних та додаткових послуг, проведення SWOT-аналізу, для більш глибокого вивчення внутрішнього середовища використовують SNW-аналіз, визначення ключових факторів успіху та побудова бальної оцінки позицій підприємства:

- характеристика лідерів туристичних підприємств як туристичної системи та їх вплив на ринок туристичних послуг регіону, визначення особливостей предмету дослідження на досліджуваних підприємствах.

Для виконання даного розділу необхідно проаналізувати діяльність туристичних операторів. Дослідно-аналітична обробка матеріалів повинна супроводжуватись складанням таблиць, графіків, діаграм, рисунків з поясненнями до них. Аналіз тенденції зміни одного показника слід висвітлювати не у формі таблиці, а у формі графіка. В останньому бажано розміщувати не тільки абсолютні значення, а й темпи щорічного росту.

Аналіз діяльності об'єкту дослідження повинен завершуватись виявленням резервів підвищення ефективності використання наявних ресурсів. Він повинен також стати вихідним етапом в обґрунтуванні планів розвитку діяльності досліджуваних підприємств.

Обсяг другого розділу - у межах 25-30 % загального обсягу кваліфікаційної роботи.

У третьому розділі проектному-рекомендаційному на базі теоретичного узагальнення й аналізу обраної проблеми обґрунтовують нові підходи до її вирішення, розробляють теоретичні, нормативні, методичні та практичні пропозиції, а також управлінські, організаційні та економічні заходи щодо усунення виявлених недоліків, удосконалення діяльності відповідного підприємства, організації, установи або дестинації. Бажаним підрозділом проектного-рекомендаційного розділу є результати оцінки економічної та соціальної ефективності проектних пропозицій, обумовлених темою роботи.

Проектний-рекомендаційний розділ може бути побудований у двох формах:

1. Розробка однієї ідеї, яка за своєю сутністю буде комплексним заходом з удосконалення досліджуваного предмету.

2. Обґрунтування декількох заходів (двох і більше), пов'язаних між собою ідеєю вдосконалення об'єкта проектування.

Вибір форми побудови проектного розділу визначають за темою кваліфікаційної роботи і результатами попередніх досліджень.

Обсяг третього розділу повинен становити 30-35 % загального обсягу випускної кваліфікаційної роботи.

У висновках та пропозиціях рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи. У висновку необхідно порівняти отримані результати із поставленими завданнями. У цій частині випускної кваліфікаційної роботи чітко й стисло наводяться власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження. Для формулювання висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікації у наукових виданнях. Окремі пропозиції, які мають практичне спрямування, можуть бути підтверджені довідкою про впровадження з базового підприємства.

До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із законодавчих актів, нормативно-довідкових матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, ресурсів Інтернет.

При виконанні роботи забороняється дослівне списування тексту з літературного джерела, нормативних матеріалів. Якщо за текстом необхідно навести цитату, вона береться в лапки з посиланням на відповідне джерело.

У додатках наводяться (за необхідності) і включаються такі матеріали:

- таблиці і рисунки, обсяг яких становить понад одну сторінку;
- форми анкет, результати проведення соціологічних опитувань;
- довідки про впровадження результатів досліджень;
- посадові або інші інструкції;
- методики, алгоритми, розрахунки із застосуванням програм;
- допоміжні ілюстрації та інший допоміжний матеріал;
- допоміжні матеріали у вигляді: копій документів, витягів із законодавчо-нормативних документів, звітів, окремих інструкцій/положень/правил, результатів громіздких таблиць, рисунків тощо.

Орієнтовний зміст кваліфікаційної роботи наведено в додатку О.

Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи – до 80-100 сторінок. До цього обсягу не входить титульна сторінка, зміст, вступ, висновки, список використаних джерел та додатки.

При захисті може використовуватись додатково демонстраційний матеріал у графічному (на папері, плівках), електронному (відеоматеріали, мультимедіа, презентації тощо), іншому вигляді.

2.3. Технічні вимоги до оформлення кваліфікаційної бакалаврської роботи

Загальні вимоги:

1. Білий папір формату А4 (210×297 мм).
2. Шрифт текстового редактора MS Word – Times New Roman.
3. Стиль – звичайний.
4. Кегель (розмір шрифту) – 14 pt.
5. Абзац – 1,25.
6. Міжрядковий інтервал – 1,5.
7. Поля: ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см, зверху та знизу – по 2 см.
8. Нумерація сторінок – наскрізна у правому верхньому кутку.
9. Вирівнювання тексту – за шириною.
10. Формати: лапки “.....”, тире “–”, дефіс “-”.

Загальний обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи (вступ, розділи, висновки) становить 80-100 сторінок.

Мова і стиль. Кваліфікаційна робота виконується українською мовою з урахуванням орфографічних, пунктуаційних і стилістичних норм. Мовностилістичне оформлення роботи обумовлюється особливостями наукового стилю:

- формально-логічний спосіб викладення матеріалу, наявність міркувань, що сприяють доказу істини, обґрунтуванню основних висновків дослідження;
- смислова завершеність, цілісність і зв'язність думок;
- цілеспрямованість, відсутність емоційного забарвлення наукового тексту;
- об'єктивність викладу, смислова точність, стислість, ясність;
- необхідність використання спеціальної термінології.

Перед поданням кваліфікаційної роботи керівнику текст слід старанно вчитати та перевірити на наявність помилок.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи друкуються великими літерами напівжирним шрифтом Times New Roman з кеглем 14 pt, стиль – звичайний. Заголовки “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” пишуться без абзацного відступу та вирівнюються по центру, а для заголовку “РОЗДІЛ” абзацний відступ має становити 1,25, вирівнювання – за шириною, міжрядковий інтервал – 1. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) напівжирним шрифтом Times New Roman з кеглем 14 pt, міжрядковим інтервалом – 1, абзацним відступом 1,25. Стиль – звичайний. Крапка в кінці заголовку не ставиться.

Нумерація. Сторінки нумеруються арабськими цифрами з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється при комп'ютерному друці кваліфікаційної бакалаврської роботи у правому верхньому куті без крапки в кінці, кегель – 12 pt. Картка кваліфікаційної

бакалаврської роботи є першою сторінкою кваліфікаційної роботи, але номер сторінки на ній не проставляється.

Розділи і підрозділи кваліфікаційної роботи нумеруються арабськими цифрами. Приклад оформлення розділу і підрозділів наведено у [додатку И](#).

Ілюстрації. Ілюстрації (рисунок, схеми, графіки) розміщуються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або у додатках. Якщо ілюстрація створена не автором кваліфікаційної роботи, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права. Номер, назва та пояснювальні підписи (за необхідності) розміщуються під ілюстрацією. Ілюстрації позначаються словом “Рис.” і нумеруються в межах кожного розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 3.2. (другий рисунок третього розділу).

Приклад:

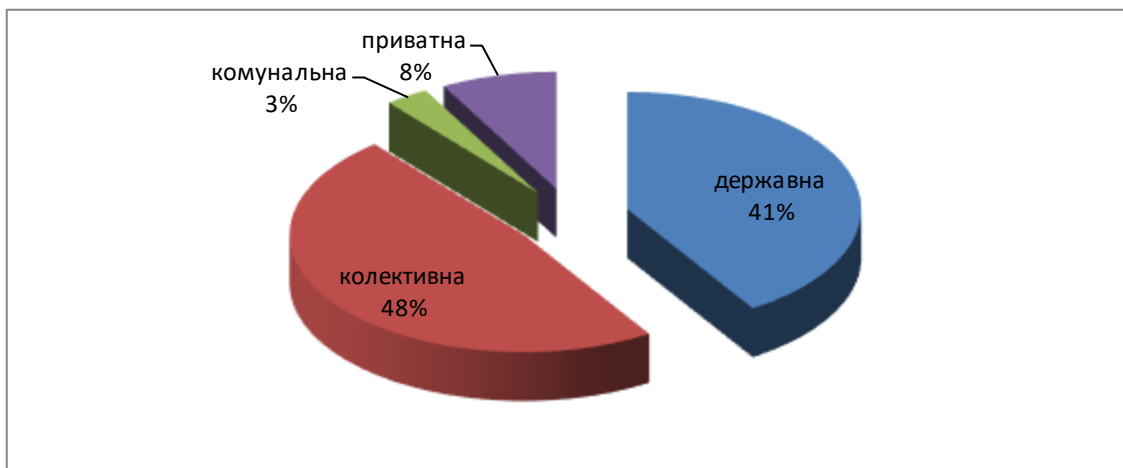

Рисунок 2.3. Поділ готелей за формами власності у м.Києві

* Джерело: розроблено автором

Таблиці. Цифровий матеріал, як правило, оформлюється у вигляді таблиць. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, в якому вона вперше згадана, або на наступній сторінці, не розриваючи її. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи (наприклад, табл. 2.1). Нумерація таблиць здійснюється в межах розділу і складається з номера розділу та її порядкового номера, наприклад, “Таблиця 3.1”. Таблиця повинна мати назву, яка друкується з великої літери і розміщується над нею симетрично до тексту. Таблиці, які за обсягом займають понад одну сторінку, рекомендується виносити в додатки.

Таблиця 2.1 - Кількість обслугованих туристів України, 2020-2021рр.

Показники	2020 рік						2021 рік					
	Громадяни України			Іноземні громадяни			Громадяни України			Іноземні громадяни		
	усього	у тому числі обслуговані		усього	у тому числі обслуговані		усього	у тому числі обслуговані		усього	у тому числі обслуговані	
		гуропе- ратора ми	тур- агента ми		гуропе- ратора ми	тур- агента ми		гуропе- ратора ми	тур- агента ми		гуропе- ратора ми	тур- агента ми
Юридичні особи												
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) – усього, тис.осіб	1800,2	1140,5	659,7	14,5	10,55	4,0	2216,3	1744	471,5	33	23,0	10,7
у тому числі подорожуючих, тис.осіб												
в межах території України, тис.осіб	301,8	219,2	82,6	x	x	x	375,1	280,1	94,9	x	x	x
за кордоном, тис.осіб	1498,4	921,3	577,05	x	x	x	1841,2	1464	376,6	x	x	x
Фізичні особи-підприємці												
Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів) - усього, тис.осіб	204,1	x	204,14	0,6	x	609	298,2	x	298,2	1,2	x	1,2
у тому числі подорожуючих, тис.осіб												
в межах території України, тис.осіб	55,1	x	55,1	x	x	x	78,4	x	78,4	x	x	x
за кордоном, тис.осіб	148,9	x	148,9	x	x	x	219,7	x	219,7	x	x	x

Якщо тема кваліфікаційної роботи включає заклади готельного господарства, то прикладом є таблиця 2.2

Таблиця 2.2 - Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ТА «Галопом по Європах» за 2016-2020 рр

Найменування показника	Роки					Відхилення +/-									
	2016	2017	2018	2019	2020	2016 /2017		2017 /2018		2018 /2019		2019 /2020		2016 /2020	
						абсолютне	відносне	абсолютне	відносне	абсолютне	відносне	абсолютне	відносне	абсолютне	відносне
Обсяг наданих туристичних послуг:	108	115	163	218	235	7	-	48	-	55	-	17	-	127	
Іноземним туристам;	3	-	-	-	-	-3	-2,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Туристам, які виїжджали за кордон України.	95	90	147	201	184	-5	-9,7	57	11,9	54	2	-17	-13,9	89	-9,7

Витрати пов'язані із наданням послуг :	31	28	41	32	42	-3	-4,4	13	0,9	9	-10,5	10	3,2	11	-10,8
Іноземним туристам;	1	-	-	-	-	-1	-3,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Туристам, які виїжджали за кордон України.	5	4	10	21	10	-1	-1,8	6	10,1	11	41,2	-11	-41,8	5	7,7
Платежі до бюджету	7	16	36	40	30	9	7,4	20	8,2	4	-3,8	-10	-5,6	23	6,2
Балансовий прибуток	70	71	86	146	163	1	-3,1	15	-8,9	60	14,2	17	2,7	93	4,6

Формули. Формули розташовуються безпосередньо після тексту, в якому на них посилаються, посередині рядка. Вище та нижче кожної формули має бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули нумеруються порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та її порядкового номера, відокремлених крапкою, та зазначається у круглих дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, наводяться безпосередньо під формулою з нового рядка у тій послідовності, у якій вони наведені.

Приклад:

$$P_{Hr} = \frac{Pr}{Ch} \times 100, \quad (2.4)$$

де Pr – прибуток підприємства, грн.

Ch – чисельність, осіб

Цитування. Текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело у квадратних дужках.

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела зазначається у кінці речення у квадратних дужках. Якщо використовується текст з однієї або декількох сторінок друкованих джерел (наукових статей, монографій тощо), у посиланні зазначається їх номер або номери.

Скорочення слів. У кваліфікаційній роботі допускаються лише загальноприйняті скорочення:

а) після перерахування (наприклад: та інше – та ін.; і так далі – і т.д.; і тому подібне – і т.п.);

б) при посиланнях (наприклад: рисунок – рис.; таблиця – табл.);

в) при позначенні цифрами століть і років, одиниць виміру (наприклад: рік – р.; роки – рр.; тисяч гривень – тис. грн.);

г) загальноприйняті літерні абрєвіатури (наприклад: ЄС, МТО). Інші скорочення та літерні абрєвіатури, що наводяться у магістерській роботі при першому згадуванні, автором вказуються у круглих дужках після повного найменування та узагальнюються у переліку умовних позначень, який подається перед вступом.

Оформлення списку використаних джерел. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати з таких стандартів: ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”. Порядок оформлення списку використаних джерел наведено у додатку Н.

Оформлення додатків. Слово “Додаток __” і велика літера, що позначає додаток, друкується праворуч над заголовком малими літерами з першої великої літери. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначається як додаток А. Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу. Наприклад, додатки до першого розділу: А.1, А.2 і т. ін.; додатки до другого розділу: Б.1, Б.2, Б.3 і т. ін.; додатки до третього розділу: В.1, В.2, В.3 і т. ін. У разі посилання у тексті на додатки, вказується їх номер, наприклад дод. А.1.

2.4. Вимоги до подання бакалаврської кваліфікаційної роботи на кафедру для перевірки на плагіат та розміщення у репозитарії університету

Для перевірки на плагіат та розміщення у репозитарії університету здобувач подає на кафедру публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності на електронному носіїві папку з підписом прізвища, ініціалів і року захисту (**Petrenko_2021**), в якій розміщено такі файли:

1. Робота (Petrenko.doc) – єдиний файл кваліфікаційної роботи у форматі MS WORD, оформленої відповідно до встановлених вимог;

2. Реєстраційна форма (**Petrenko_Forma**) – форма опису роботи магістра (додаток П).

3. Додатки (рецензії, схеми, програмний код, акти впровадження тощо) – подаються окремими файлами в zip-архіві.

ДОДАТКИ

**РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА
БАКАЛАВРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
для здобувачів галузі знань 24 «Сфера обслуговування»,
спеціальності 242 «Туризм» ОП «Туризм»**

Розділ I. ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА

1. Управління національною туристичною системою України (на прикладі одного з видових чи регіональних ринків).
2. Механізми державного регулювання туристичної політики України.
3. Стратегія сталого розвитку міжнародного туризму (в окремих країнах світу).
4. Стратегія розвитку регіональної туристичної політики країн ЄС.
5. Розвиток туристичних кластерів / дестинацій та просування їх турпродукту на міжнародний ринок.
6. Формування туристичного іміджу України на ринку зарубіжної країни (за вибором).
7. Просування туристичного бренду локальних дестинації України на ринок країн ЄС.
8. Формування стратегії розвитку смарт-туризму міста Києва.
9. Програма регіонального розвитку туризму (за окремими дестинаціями, регіонами, містами, локаціями туризму).
10. Концепція розвитку агро-рекреаційних кластерів в Україні.
11. Просування мега-івентів м. Києва на міжнародний ринок туристичних послуг.
12. Розвиток туристичного потенціалу (*назва*) області.

Розділ II. ТУРИСТИЧНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

1. Розвиток підприємництва та планування міжнародного туристичного бізнесу.
2. Бізнес-план створення міжнародного туроператора (комплексу).
3. Бізнес-план реконструкції туристичного (курортного) комплексу.
4. Інтеграційні технології підприємств туристичного бізнесу на міжнародному ринку.
5. Система міжнародної дистрибуції туристичних послуг.

Розділ III. ТУРОПЕРЕЙТИНГ

1. Internet-технології у формуванні бізнес-процесів міжнародного туристичного оператора.
2. Інформаційні технології міжнародного туристичного оператора.
3. Інформатизація міжнародного туристичного бізнесу та його значення для України
4. Комунікаційна діяльність міжнародного туроператора.

5. Проектування інформаційної системи міжнародного туристичного оператора.
6. Впровадження концепції TQM в роботі міжнародного туристичного оператора
7. Сервісне управління міжнародного туристичного оператора.
8. Організація партнерських відносин міжнародного туристичного оператора на основі логістики.
9. Система логістичного управління міжнародного туристичного оператора.
10. Логістична система міжнародного консолідованого туроператора.
11. Політика CRM міжнародного туристичного оператора.
12. Просування туристичного продукту дестинацій на міжнародному ринку.
13. Розроблення системи маркетингу співпраці міжнародного туристичного оператора.
14. Система інтегрованих маркетингових комунікацій міжнародного туристичного оператора.
15. Мобільні технології в просуванні туристичного продукту на міжнародний ринок.
16. Івент-маркетинг міжнародного туристичного оператора.
17. Формування бренду міжнародного туристичного оператора.
18. Конкурентоспроможність національного туристичного продукту на міжнародному ринку.
19. Туристичний потенціал національного туроперейтингу для виходу на міжнародний ринок.
20. Антикризове управління диверсифікованого туроператора при виході на міжнародний туристичний ринок.
21. Диверсифікація продуктового портфелю міжнародного туристичного оператора на ринку України.
22. Інтеграційні технології міжнародного туроператора.
23. Система дистрибуції послуг міжнародного туристичного оператора на національному ринку.
24. Цифрові технології он-лайн збуту продукту міжнародного туристичного оператора.
25. Формування збутової мережі міжнародного туристичного оператора в середовищі Інтернет.
26. Технології інтеграційного зростання міжнародного туроператора.
27. Туроперейтинг національного продукту курортного туризму на міжнародному ринку.
28. Розвиток франчайзингової мережі туристичних агентств міжнародного туроператора.

РОЗДІЛ IV. ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ

1. Розроблення туристичного продукту дестинації курортного типу для міжнародного ринку лікувально-оздоровчих послуг.
2. Розроблення туристичного продукту для міжнародного ринку медичного туризму.
3. Управління національним туристичним продуктом (*на прикладі регіону*).
4. Формування привабливості туристичного продукту (*області, регіону, кластеру, дестинації*) на міжнародному ринку
5. Формування туристичного продукту (*назва област, регіону, кластеру, дестинації*) в сегменті культурного туризму на ринку країн ЄС.
6. Розроблення інноваційного продукту культурно-пізнавального туризму для міжнародного туристичного ринку.
7. Просування інноваційного продукту івентивного туризму на міжнародний ринок.
8. Просування продукту агро-рекреаційного кластеру на ринок міжнародного туризму.
9. Розробка екскурсійного продукту в сегменті в'їзного пізнавального туризму.
10. Формування мережі туристичних маршрутів гастрономічного туризму (*назва*) області.
11. Формування інноваційного туристичного продукту в сегменті екологічного туризму.
12. Розроблення національного туристичного продукту для міжнародного ринку.

РОЗДІЛ V. ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

1. Просування туристичної дестинації (*назва*) на міжнародний ринок.
2. Брендинг туристської дестинації (*назва*) на міжнародному ринку.
3. Розроблення туристичного бренду дестинації (*назва*).
4. Формування туристичного продуктового портфелю дестинації (*назва*).
5. Просування туристичного продукту дестинації (*назва*) на міжнародному ринку.
6. Мобільні технології у просуванні туристичного продукту дестинації (*назва*).
7. Позичіонування туристичного продукту дестинації (*назва*) на міжнародному туристичному ринку зарубіжних країн світу.
8. Розроблення стратегії сталого розвитку туризму в дестинації (*назва*).
9. Туристичний потенціал міжнародної туристичної дестинації (*назва*).
10. Формування іміджу туристської дестинації (*назва*) в мережі Інтернет.
11. Формування мережі туристичних маршрутів (*вид*) туризму на території (*назва*) області.

12. Формування стратегії конкурентоспроможності туристської дестинації в сегменті (*вид*) туризму.
13. Розвиток туристичного потенціалу локальної (*назва*) дестинації.
14. Управління туристичним продуктом дестинації (*назва*).
15. Розроблення інноваційного туристичного продукту дестинації (*назва*).
16. Формування бренду туристичної дестинації (*області, регіону, кластеру*).
17. Конкурентоспроможність курортної дестинації (*назва*) на міжнародному ринку лікувально-оздоровчого туризму.
18. Розвиток потенціалу дестинації (*назва*) гірськолижного туризму на міжнародному ринку.
19. Формування атрактивності туристичної дестинації (*назва*) на міжнародному ринку.
20. Формування системи маршрутів екологічного туризму в дестинації (*назва*).
21. Позиціонування дестинації (*назва*) на міжнародному ринку молодіжного туризму.
22. Система логістичного управління міжнародного туристичного оператора

Форма заяви 1 *

Директору ННІ неперервної освіти і туризму
Ковальовій О.В.
здобувача вищої освіти _____ курсу _____ групи
спеціальності 242 «Туризм»
освітньо-професійної програми
«Туризм»
освітнього ступеня «Бакалавр»

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача українською мовою)

_____ (прізвище, ім'я здобувача англійською мовою)

ЗАЯВА

Прошу закріпити мене для написання бакалаврської кваліфікаційної роботи
та призначити керівником _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові керівника, його посада, науковий ступінь, вчене звання)

Тема роботи:
українською мовою – _____
_____
англійською мовою – _____
_____

“ _____ ” _____ 20 ____ р. Підпис _____

ПОГОДЖЕНО

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Директор ННІ неперервної освіти і туризму _____ Ковальова О. В.
(підпис)

В.о. завідувача кафедри готельно-ресторанної справи та туризму _____ Левицька І.В..
(підпис)

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи _____ (прізвище, ініціали)
(підпис)

Зразок картки бакалаврської кваліфікаційної роботи

**БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА
РОБОТА**

04.02 – КМР. 767 „Д” 2021.08.19. 001 ПЗ

НЕСТЕРУК ОЛЬГИ ІВАНІВНИ

2021 р.

Примітка:

04.02 – код кафедри;

КМР – бакалаврська кваліфікаційна робота;

767 „З” 2021.08.19 – номер та дата підписаного ректором університету наказу про затвердження теми бакалаврської кваліфікаційної роботи;

001 – порядковий номер здобувача вищої освіти у наказі про затвердження теми бакалаврської кваліфікаційної роботи;

ПЗ – пояснювальна записка.

Зразок титульного аркуша кваліфікаційної бакалаврської роботи

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ННІ неперервної освіти і туризму
УДК 005:338.48(072)

ПОГОДЖЕНО
Директор
ННІ неперервної освіти і туризму

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри готельно-
ресторанної справи та туризму

_____ Ковальова О. В.
(підпис)

«___» _____ 20__ р.

_____ Левицька І.В.
(підпис)

«___» _____ 20__ р.

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: «Корпоративна культура та її роль у реалізації стратегії
туристичного підприємства»
(виконану за матеріалами туристичного підприємства Coral Travel м. Київ)

Спеціальність: 242 «Туризм»

Освітня програма: «Туризм»

Орієнтація освітньої програми: освітньо-професійна

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи:

д.е.н., професор

Виконав

_____

_____

Левицька І.В.

Нестерук О.І.

КИЇВ –2021

Зразок завдання до виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ННІ неперервної освіти і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри готельно-ресторанної справи
та туризму

_____
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ)
“ ___ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

**до виконання бакалаврської кваліфікаційної
роботи здобувачки вищої освіти**

Нестерук Ольги Іванівни

Спеціальність: 242 «Туризм»

Освітня програма: «Туризм»

Орієнтація освітньої програми: освітньо-професійна

**Тема бакалаврської кваліфікаційної роботи: «Корпоративна
культура та її роль у реалізації стратегії туристичного підприємства»
(виконану за матеріалами туристичного підприємства Coral Travel м. Київ)**

Наказ ректора НУБіП України про затвердження теми кваліфікаційної
бакалаврської роботи: №1785 «С» від 13.11.2021 р.

Термін подання завершеної роботи на кафедру: до 15.05.2022 р.

Вихідні дані до бакалаврської кваліфікаційної роботи: законодавчі та
нормативні акти України з проблем відтворення та використання людського
потенціалу, статистичні матеріали Державного комітету статистики України,
наукові праці зарубіжних та вітчизняних авторів, матеріали науково-практичних
конференцій, матеріали внутрішньої звітності та обстежень ряду підприємств
туристичної галузі.

Об'єкт дослідження – корпоративна культура як фактор підвищення
конкурентоспроможності підприємства.

Предмет дослідження – сучасний стан корпоративної культури на туристичному підприємстві, та методи її вдосконалення.

Мета дослідження – визначення поняття корпоративної культури, дослідження і аналіз світового досвіду формування корпоративної культури, факторів, які на неї впливають, а також дослідження корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel м. Київ.

Перелік завдань, які повинен виконати здобувач вищої освіти для досягнення поставленої мети:

аналіз зарубіжних і вітчизняних джерел для визначення поняття «корпоративна культура»;

- визначення основних типів та елементів корпоративної культури;
- здійснити аналіз чинників дослідження корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel м. Київ;
- визначення проблем, недоліків, що стосуються корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel м. Київ;
- аналіз стратегії розвитку корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel м. Київ;
- пошук шляхів вирішення існуючих проблем та усунення недоліків для вдосконалення корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel м. Київ.

Дата видачі завдання

“ ____ ” _____ 2021 р.

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи
д.е.н., професор

_____

підпис

Левицька І.В.

Завдання прийняв до виконання:
здобувачка

_____

підпис

Нестерук О.І.

Зразок календарного плану

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ ТА
ЗАХИСТУ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ**

№ з/п	Етапи підготовки та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи	Термін виконання	Примітки (фактично виконано)
1.	Вибір теми кваліфікаційної роботи, підготовка завдання, складання плану, консультації з проведення дослідження		
2.	Підготовка першого розділу роботи		
3.	Підготовка другого розділу роботи		
4.	Підготовка третього розділу роботи		
5.	Підготовка вступу, висновків, списку використаних джерел та додатків. Оформлення роботи відповідно до встановлених вимог, передача на перевірку керівникові.		
6.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника (консультанта)		
7.	Перевірка роботи на академічний плагіат		
8.	Отримання відгуку керівника роботи		
9.	Отримання зовнішньої рецензії		
10.	Підготовка доповіді і презентації. Попередній розгляд та захист на випусковій кафедрі		
11.	Допуск бакалаврської кваліфікаційної роботи до захисту завідувачем кафедри		
12.	Захист роботи перед екзаменаційною комісією		

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи
д.е.н., професор

_____ Левицька І.В.

підпис

Завдання прийняв до виконання:
здобувачка

_____ Нестерук О.І.

підпис

Зразок реферату

РЕФЕРАТ

Нестерук О.І. «Корпоративна культура та її роль у реалізації стратегії туристичного підприємства»
(виконану за матеріалами туристичного підприємства Coral Travel м. Київ): магістер. робота : спец. 073 «Менеджмент» / Ольга Іванівна Нестерук; НУБіП України; кафедра готельно-ресторанної справи та туризму; керівник С.В.Бардаш, д.е.н., проф. – Київ, 2021. – 120 с.

Анотація. Досліджено теоретико-методологічні аспекти формування корпоративної культури, розглянуто сутність «корпоративної культури», та «організаційної культури», вказано її особливості та відмінності, досліджено елементи корпоративної культури, які досить вагомі у діяльності підприємства будь-якої форми власності. Удосконалено науково-методичний підхід до визначення доцільності існування корпоративної культури на туристичному підприємстві; дістало подальший розвиток трактування поняття «корпоративна культура в організації», «організаційна культура» та «культура організації». Здійснено аналіз та оцінка туристичного підприємства Coral Travel, заслуговує на увагу корпоративної культури на даному підприємстві, та в результаті дана загальна оцінка її присутності в діяльності туристичного підприємства Coral Travel. Розроблено методiku оцінки корпоративної культури з врахуванням досвіду провідних науковців, а саме на основі матриці результатів бальної оцінки корпоративної культури. Розроблено методiku оцінки корпоративної культури з врахуванням досвіду провідних науковців, а саме на основі матриці результатів бальної оцінки корпоративної культури ; дістали подальший розвиток нові підходи до систематизації зовнішніх та внутрішніх чинників впливу на корпоративну культуру організації в процесі реалізації стратегії підприємства.

Ключові слова: корпоративна культура, організаційна культура, бальна оцінка, стратегія підприємства, туристичне підприємство, профіль корпоративної культури

ЗМІСТ

ВСТУП.....

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....

1.1. Сутність корпоративної культури та її роль в системі стратегічного управління підприємством.....

1.2. Класифікаційні ознаки типів корпоративної культури.....

1.3. Структура та основні елементи корпоративної культури.....

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В ТУРИСТИЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ CORAL TRAVEL . . . . .

2.1. Організаційно-економічна характеристика туристичного підприємства Coral Travel.

2.2. Аналіз чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, які впливають на корпоративну культуру у туристичного підприємства Coral Travel.

2.3. Оцінка корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В ТУРИСТИЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ CORAL TRAVEL

3.1. Механізм зміни корпоративної культури та підтримки її розвитку в туристичному підприємстві Coral Travel. . . . .

3.2. Напрямки вирішення проблем корпоративної культури туристичного підприємства Coral Travel. . . . .

3.3. Загальні рекомендації щодо покращення стану корпоративної культури у туристичного підприємства Coral Travel.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....

ДОДАТКИ

Зразок оформлення основної частини роботи

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність корпоративної культури та її роль в системі стратегічного управління підприємством

Для успішної реалізації стратегічних цілей підприємства дедалі більшого значення набуває розуміння менеджментом ролі корпоративної культури. У багатьох керівників поняття “корпоративна культура”, асоціюється з традиціями, закладеними на конкретному підприємстві, а все інше – просто розумно складені речення. Проте, це спрощене розуміння. Адже, кожне підприємство має формувати свою систему корпоративної культури, щоб насамперед досягти поставленої бізнес-мети. [56, с.217] Корпоративна культура повинна бути адекватною місії та баченню організації та допомагати реалізовувати поставлені цілі. [8, с.25]

Текст .....

Таким чином, корпоративну культуру можна охарактеризувати як комплекс поведінкових норм, артефактів, цінностей, уявлень і понять, які організація створює у міру того, як вона вчиться долати перешкоди внутрішнього і зовнішнього характеру на шляху до успіху і процвітання. Дане визначення підкреслює, що в основі корпоративної культури лежить процес придбання знань в результаті соціальної взаємодії в умовах мінливої реальності.

Культура організації - зведення найбільш важливих положень діяльності організації, що визначаються її місією і стратегією розвитку і знаходять вираження в сукупності соціальних норм і цінностей, поділюваних більшістю працівників. Це стереотипи поведінки, вірування, звичаї, які визначають поведінку людини або групи людей.

1.2. Класифікаційні ознаки типів корпоративної культури

Кожна компанія формує свою систему корпоративної культури, щоб насамперед досягти поставленої бізнес-мети. Ця система складається з певних цінностей і поділяється керівниками компанії. Саме тому культура, яка формується, стає своєрідною візитною карткою компанії, за якою можна робити висновки про її носія. У компанії корпоративна культура створює особливу внутрішню атмосферу, яка мобілізує людей на виконання вищих цілей і місії корпорації: підвищується якість та інтенсивність роботи кожного працівника, зводяться до мінімуму виробничі конфлікти. Нині більшість керівників

розглядають корпоративну культуру як потужний стратегічний інструмент, який орієнтує всі підрозділи на досягнення загальних цілей.

Текст .....

Основна мета корпоративної культури, як явища, - допомогти людям більш продуктивно виконувати свої обов'язки в організаціях і отримувати від цього більше задоволення. А це в свою чергу призведе до поліпшення показників економічної ефективності діяльності організації в цілому. Адже згуртований колектив, що працює, як налагоджений годинниковий механізм, принесе набагато більше користі, ніж погано організована і слабо мотивована група людей. А ефективність бізнесу для організації є найважливішим показником, поза всяким сумнівом.

Отже, сучасні підходи до типології організаційних культур можна розділити на три групи в залежності від цільової спрямованості при здійсненні класифікації: 1) класифікація на основі національних особливостей; 2) класифікація за соціально-психологічними характеристиками соціальної групи; 3) класифікація на основі врахування системи управління на підприємствах. Формування культури в будь-якій компанії відбувається в певному виробничому і соціальному середовищі під впливом вимог ринку і в напрямку задоволення потреб клієнтів і за допомогою цього - своїх власних інтересів. Неможливо створити успішно працюючу організацію, якщо вона не буде адаптована до змін зовнішнього середовища.

Висновки до розділу 1

Текст .....

Зразок відгуку керівника

Відгук

на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти ОС «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», ОП «Туризм» Трепаки Андрія Миколайовича на тему: «Розробка рекомендацій по формуванню комунікативної політики щодо розвитку туризму у Київському регіоні» (за матеріалами Туристичної агенції «Фієрія мандрів», м. Київ,) виконану на кафедрі готельно-ресторанного господарства та туризму ННІ неперервної освіти та туризму НУБіП України

Кваліфікаційна робота Трепаки Андрія Миколайовича, який здобуває ступінь бакалавра, присвячена актуальній темі і є достатньо цікавою спробою вирішення проблеми ефективного управління комунікативною політикою в сучасних умовах на підприємствах туристичного бізнесу.

Студент провів серйозне теоретичне дослідження, виявивши при цьому вміння узагальнювати, систематизувати та порівнювати науковий матеріал, відбирати ідеї, необхідні для проведення експериментальної роботи. Таким чином, експериментальна частина роботи добре теоретично обґрунтована.

Старанно була організована і дослідно-експериментальна робота. На першому етапі був проведений констатуючий експеримент, під час якого вивчалась сутність комунікативної політики в діяльності підприємства, її особливості в сфері послуг, основні інструменти комунікативної політики підприємства.

Автором визначено удосконалено теоретичні основи комунікативної політики підприємств туристичної індустрії, а також розвитку маркетингових комунікацій в діяльності туристичних підприємств; обґрунтовано ряд заходів, які знайшли відображення у даній роботі щодо покращення управління комунікативною політикою підприємства; розроблено алгоритм руху інформації, що є ефективним для покращення комунікативної політики в туристичному агентстві, враховуючи усі елементи комунікаційних зв'язків

Заслугове на увагу розроблені методичні рекомендації щодо напрямків підвищення ефективності комунікативної політики туристичним агентством «Фієрія мандрів», здійснено оцінювання результативності заходів з удосконалення комунікативної політики.

Все вищевикладене має практичну значимість.

Всі розділи дослідження взаємопов'язані і послідовно розкривають обрану тему. Незначним недоліком, який не впливає на загальний стан роботи, є перевантаження теоретичним матеріалом в 1 розділі кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Бакалаврська кваліфікаційна робота є закінченим, самостійно виконаним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам щодо написання робіт такого рівня.

Враховуючи актуальність, теоретичний рівень та практичну значимість результатів дослідження вважаю, що автор рецензованої роботи може бути допущений до захисту роботи у ЕК та заслуговує на позитивну оцінку.

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи:
професор кафедри готельно-ресторанного
господарства та туризму,
доктор економічних наук, професор

І. В. Левицька

Зразок зовнішньої рецензії

Рецензія

на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти ОС «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», ОП «Туризм» Трепаки Андрія Миколайовича на тему: «Розробка рекомендацій по формуванню комунікативної політики щодо розвитку туризму у Київському регіоні»(за матеріалами Туристичної агенції «Фіерія мандрів», м. Київ) виконану на кафедрі готельно-ресторанного господарства та туризму ННІ неперервної освіти та туризму НУБіП України

Кожне підприємство у ході виробничо-господарської діяльності взаємодіє та обмінюється інформацією з постачальниками, споживачами, державою, громадкістю та різними контактними аудиторіями. Сьогодні управління комунікативною політикою підприємства є складним і трудомістким процесом, тому підлягає більш глибокому вивченню. Сильний імідж організації і її товарів говорить про унікальні ділові здібності (спеціальні навички, уміння), які дозволяють підвищувати пропоновану споживачам цінність товарів і послуг. Менеджери будь-якої організації рано чи пізно починають займатися побудовою її іміджу. Одним з дієвих методів досягнення успіху в ринкових умовах є формування позитивного іміджу.

Основна мета ринкової діяльності при будь-якій концепції управління залишається незмінною, вона полягає в одержанні максимального прибутку. Для досягнення цієї мети сучасному менеджменту замало створити добрий товар завдяки постійному удосконаленню виробництва і підвищенню якості, призначити вигідну для підприємства ціну та продати даний товар якнайшвидше. Майже все, що роблять керівники, щоб полегшити підприємству досягнення його найвищої мети, потребує налагодженого і успішного обміну інформацією, тобто ефективних комунікацій. Майже неможливо переоцінити важливість комунікацій в управлінні.

Метою написання бакалаврської кваліфікаційної роботи є насамперед дослідження особливостей управління комунікаційною політикою в сучасних умовах на туристичному підприємстві. Ці всі позиції розкриває у даній дипломній магістерській роботі Трепака Андрій Миколайович.

Доречно у третьому розділі здобувачем запропоновано напрями «Фіерія мандрів», а саме для збільшення ефективності внутрішніх комунікацій, як основи залучення клієнтів, запропоновано підвищити загальний професійний рівень менеджерів фірми, шляхом створення ефективної системи мотивації та навчання. Покращити кампанію директ – мейл рекомендовано шляхом зміни концепції розробки рекламного e-mail та розширення адресної бази розсилання.

На підставі вищевикладеного, представлена бакалаврська кваліфікаційна робота Трепаки Андрія Миколайовича рекомендується до захисту на засіданні ЕК і заслуговує позитивної оцінки.

Рецензент:
Директор Туристичного агенства
«Фієрія мандрів»

В.А.Бедраківська

Співвідношення між національними та ЄКТС оцінками і результатами захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи за 100-бальною шкалою

Оцінка національна	Результат захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	01-59

Критерії оцінки якості кваліфікаційної бакалаврської роботи

Критерії	Предмет експертної оцінки	Максимальна кількість балів
Актуальність теми дослідження	– обґрунтованість актуальності теми;	4
	– постановка завдань дослідження;	6
	– відповідність теми напряму підготовки фахівця;	2
	– відповідність плану (змісту) роботи її темі;	2
	– наявність замовлення на тему від підприємства;	2
	Разом за критерієм	14
Ступінь науковості	– оцінка накопиченого вітчизняного і зарубіжного теоретичного та практичного досвіду з питань дослідження;	15
	– наявність елементів наукової новизни та ступінь їх обґрунтованості;	15
	– логічність викладу матеріалу та побудови роботи;	3
	– повнота та обґрунтованість висновків за результатами дослідження;	7
	Разом за критерієм	40
Інформаційно-методичне та програмне забезпечення	– використання адекватних темі дослідження джерел інформації та їх обробка;	5
	– використання статистичних матеріалів та їх оцінка;	5
	– застосування сучасних програмних продуктів;	5
	Разом за критерієм	15
Практична значущість, апробація результатів дослідження	– рівень реальності та аргументованості розробок і пропозицій, можливість їх використання;	8
	– наявність публікацій за результатами дослідження та участь у наукових конференціях;	10
	– обґрунтування економічного, соціального, культурного, політичного ефекту від впровадження результатів дослідження.	10
	Разом за критерієм	28
Оформлення роботи	– відповідність загальноприйнятим стандартам оформлення	3
РАЗОМ		100

Таблиця Д.1 – Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	<p>1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с.</p> <p>2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.</p> <p>3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.</p> <p>4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с.</p> <p>5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.</p> <p>6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.</p> <p>7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.</p> <p>8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.</p>
Два автори	<p>1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.</p> <p>2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.</p> <p>3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.</p> <p>4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.</p> <p>5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.</p> <p>6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.</p>
Три автори	<p>1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.</p> <p>2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.</p> <p>3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>

Продовження таблиці Д.1

1	2
Чотири і більше авторів	<p>1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
Без автора	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p> <p>8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p> <p>11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи</p>

України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.

Продовження таблиці Д.1

1	2
Автореферати дисертацій	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>

Продовження таблиці Д.1

1	2
Патенти	<p>1. Люмінесцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Историко-правовая спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p> <p>3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.</p> <p>5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).</p>

Продовження таблиці Д.1

1	2
<p>Частина видання: книги</p>	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. Михайло Баймуратов: право як буття вченого : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. Тридцять лет с экологическим правом : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
<p>Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. Формирование толерантного сознания в обществе : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Частина видання: довідкового видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. Адміністративне право України : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. Юридична енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>

Кінець таблиці Д.1

1	2
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. Проблеми законності. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
<p>Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. Часопис Київського університету права. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоець Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. Право України. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. Урядовий кур'єр. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. Юридичний вісник України. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. Наука та інновації. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

Зразок форми опису роботи магістра
ФОРМА ОПИСУ РОБОТИ МАГІСТРА

Реєстраційна форма

№	Назва поля	Зміст поля
1.	Назва роботи	Кваліфікаційна магістерська робота
2.	УДК	УДК 005:338:48(072)
3.	Автор	Нестерук Ольга Іванівна
4.	Дата захисту	06.06.2022 р.
5.	ННІ	неперервної освіти і туризму
6.	Кафедра (шифр, назва)	04.02 кафедра готельно-ресторанної справи та туризму
7.	Спеціальність	242 «Туризм»
8.	Освітня програма	Туризм
9.	Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
10.	Форма навчання	Денна
11.	Тема кваліфікаційної бакалаврської роботи	«Корпоративна культура та її роль у реалізації стратегії туристичного підприємства» (виконану за матеріалами туристичного підприємства Coral Travel м. Київ)
12.	Керівник	Левицька І.В., д.е.н., професор
13.	Консультант (якщо є)	
14.	Ключові слова (до 10 слів)	корпоративна культура, організаційна культура, бальна оцінка, стратегія підприємства, туристичне підприємство, профіль корпоративної культури
15.	Анотація (до 300 символів)	Досліджено теоретико-методологічні аспекти формування корпоративної культури, розглянуто сутність «корпоративної культури», та «організаційної культури», вказано її особливості та відмінності, досліджено елементи корпоративної культури, які досить вагомі у діяльності підприємства будь-якої форми власності. Удосконалено науково-методичний підхід до визначення доцільності існування корпоративної культури на туристичному підприємстві; дістало подальший розвиток трактування поняття «корпоративна культура в організації», «організаційна культура» та «культура організації». Здійснено аналіз та оцінка туристичного підприємства Coral Travel, заслугоує на увагу корпоративної культури на даному підприємстві, та в результаті дана загальна оцінка її присутності в діяльності туристичного підприємства Coral Travel. Розроблено методичку оцінки корпоративної культури з врахуванням досвіду провідних науковців, а саме на основі матриці результатів бальної оцінки

		корпоративної культури. Розроблено методику оцінки корпоративної культури з врахуванням досвіду провідних науковців, а саме на основі матриці результатів бальної оцінки корпоративної культури ; дістали подальший розвиток нові підходи до систематизації зовнішніх та внутрішніх чинників впливу на корпоративну культуру організації в процесі реалізації стратегії підприємства.
Необов'язкові поля		
	Назва поля	Ім'я файлу
16.	Перелік додаткових матеріалів	.doc
17.	Архів додаткових матеріалів	.zip

Форма подання переліку додаткових документів

№	Назва поля	Ім'я файлу в архіві

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи
д.е.н., професор

_____ Левицька І.В.

Навчальне видання

Методичні рекомендації з підготовки та захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти денної, заочної форм навчання освітньо-професійної програми «Туризм»
Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальність 242 «Туризм»

Автори – упорядники:

Левицька І.В., Микицей Т.Д., Кудінова І.П., Москвічова О.С.

Кафедра готельно-ресторанної справи та
туризму НУБіП України
Адреса: 03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11,
навчальний корпус № 10, каб. 216
Тел.: (044) 527-80-61

